క్రింగ్... క్రింగ్... క్రింగ్ సైకిల్ బెల్ మోతకి ఉలికి పడి, రోడ్డుపక్కకి తప్పుకుని, ఈ లోకంలోకి వచ్చిపడ్డారు డెభై సంవత్సరాల జగన్నాధం గారు. ఎండాకాలం! ఎండ నిప్పులు చెరిగేస్తోంది. సాయంత్రం నాలుగయినా ఎండ తీక్షణత ఎంత మాత్రం తగ్గలేదు.

కళ్ళమీదుండాల్సిన పాత కళ్ళజోడు చెవుల దగ్గర పట్టుతప్పి ముక్కుమీద వ్రేలాడుతూ జారి పడడానికి సిద్ధంగా వుంది. కాలి చెప్పులు అకులకన్నా పలచబడి నేలనీదుస్తూ సర్రు సర్రున చప్పుడు చేస్తుంటే, తనకలవాటయి పోయినంత తేలికగా భరిస్తూ, జీవితంలో అగాధపుటంచులనే తాకి చూసిన తనని ఈ బాధ ఏమీ చేయలేదన్న నిర్లిప్తత, నైరాశ్యం! ఇరవై ఏళ్ళ యువకుడిలో కూడా లేని కార్యదీక్షతో చకచక అడుగులేస్తూ, ఒకే ఒక్క జీవనాధారం అయిన అదిగో... ఆ బంగళా ముందు ఆగి గేటు గొళ్ళెం పక్కకు లాగి అలవాటుగానే ప్రక్కకి చూసి రాతి ఫలకం మీదున్న 'జగన్నాధ సదనం' పేరు చూసి ఊరిపి తీసుకుని 'నా పేరులో లేదు దరిద్రం, నాలోనే వుంది. లేకపోతే ఈ ఇంటి యజమానికూడా మరి జగన్నాధమేగా' అనుకున్నారు జగన్నాధంగారు.

"రండి మాస్టారూ" సాదరంగా గేటు దగ్గరే ఆహ్వానిస్తూ జగన్నాధం గారిని లోపలికి తీసుకుని వచ్చి డ్రాయింగ్ రూంలోకి తీసుకు వెళ్ళాడు కార్తీక్.

"చల్లటి మంచినీళ్ళు ఇవ్వమంటరా?!" వినయం ఉట్టిపడుతూ అడుగుతున్న చిన్నారి శిష్యుడిలో వెనకటి జ్ఞాపకాలను తవ్వి చూసుకున్నారాయన. మాస్టారు తననే చూడడం కొంచెం ఇబ్బంది కలిగిందేమో! ప్రక్కనే వున్న ఖరీదైన వాటర్ కూల్ నుంచి నీళ్ళు పట్టి ఇచ్చాడు కార్తీక్.

చల్లటి నీళ్ళు గొంతునుండి అమృతధారగా జారి ఈ పూటకి ఇదే భోజనంగా మారుతుందని తెలిసి మరో గ్లాసు కూడా సేవించారాయన.

"ఈపూట ఏ పాఠం నేర్చుకుందాం నాయనా" అడిగారు.

నిజానికి ప్రొద్దుటి నుంచి కొంచెం గుండె దడ ఎక్కువగానే వుంది. మరి నెలలో సగం రోజులయినా ఇంటిల్లిపాదీ భోంచేయాలంటే వృత్తి తప్పదుగా మరి!

ఉత్తముని కడుపున నాగు జన్మించిన
వాడె చెరచు వాని వంశమెల్ల
చెరకు వెన్నుపుట్టి చెరపదా తీపెల్ల
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

ఈ పద్యం అర్థం చెప్పండి మాస్టారూ చక్రాల్లాంటి కళ్ళు చేపల్లా కదలాడుతుండగా తెలుసుకోవాలన్న తపన కార్తీక్ ప్రశ్నలో.

"అంటే..." అంటూ వర్ణించబోయిన జగన్నాధంగారి గొంతు తడి ఎండిపోయినట్లు నిస్సత్తువగా అనిపించింది. ఆయన ఆలోచనలు ఏకైక పుత్రుడు రఘుపతి మీదకు మళ్ళాయి.

జానకి, జగన్నాధంగార్ల ఏకైక ముద్దుల కొడుకు రఘుపతి. అందం, చురుకు పోటీపడ్డ రఘుపతి, చదువులో మేటి అనిపించుకున్నాడు. కలిమి లేకపోయినా కరుణ, సంస్కారాలకు లోటులేని జగన్నాధంగారు స్కూలు మాస్టారిగా మంచి పేరు మాత్రమే సంపాదించగలిగారు. రఘుపతిని ఇంజనీర్ చేయాలన్న పట్టుదల ఆయన హృదయంలో తిష్టవేసుకు కూచుంది. జగన్నాధంగారిమీద వున్న ఆదర, గౌరవాలతో ఎంతోమంది రఘు చదువుకు సహాయపడ్డారు. మంచి మార్కులతో ఉత్తమ శ్రేణిలో పట్టా పుచ్చుకోబోతున్న రఘు జీవితంలో విపరీతమైన మలుపు తలుపు తట్టింది. సుడిగాలిలా ప్రవేశించిన ఆ మలుపు వారిని దుఃఖసాగరంలో ముంచి వేసింది.

కాలేజీ గోడల నిండా రఘు, రోహిణిల పేర్లు, బొమ్మలతో సహా వికార రూపాల్లో చోటు చేసుకున్నాయి. అసలా రోహిణి ఎవరో తెలియని రఘుఅవాక్కయిపోయాడు. బొమ్మలలో వున్న పురుషరూపం తనదేనని దాని క్రింద పేరు కూడా తనదేనని తెలిసినా, పిచ్చివాడిలా నిలబడిపోయాడు. గిర్రున వెనక్కి తిరిగి లాజ్‌లోకి వచ్చిపడ్డాడు.

వెంటనే ప్రొఫెసర్ వేణుగోపాల్ గారి నుంచి కబురు రావడం, రఘు వెళ్ళడం, ఆయన తిట్ల వర్షం పూర్తి కాకుండానే తన కూతురు రోహిణి జీవితం అల్లరిపాలయినందుకు ఆమెని వివాహం చేసుకోవాలని శాసించడం అంతా విచిత్రంగా జరిగింది. "సార్ మీరు నన్ను ఎందుకు తప్పు పడుతున్నారో కూడా నాకు బొత్తిగా అంతుచిక్కడం లేదు" అయోమయావస్థ నుండి తేరుకునే ప్రయత్నంగా అన్నాడు రఘు.

"నీకేం తెలుసో లేదో నాకనవసరం! ఇదిగో నా కూతురు నీకు వ్రాసిన ప్రేమ లేఖ! ఇది నీకు చేరవలసింది పొరపాటో, గ్రహపాటో కాలేజీలో అల్లరి కుర్రకారు చేతిలో పడి గోడలకెక్కింది."

తప్పు తన కూతురిదేనని తెలిసినా, పరిస్థితి చేయిదాటి పోతుందనే బెంకం వుంది ఆ శాసనంలో.

ఆ లేఖలోని అక్షరాల వెంట రఘు చూపులు పరుగెడుతుంటే విచిత్రంగా వుంది. కారణం, ఫైనలియర్ థీసిస్ సబ్‌మిట్ చేసే పనిమీద ప్రొఫెసర్ వేణుగోపాల్ గారింటికి తరచు తను వెళ్ళినప్పుడల్లా తనని చూసి మనసు పారేసుకోవడమేగాక, ఓపలేని విరహతాపాన్ని భరించలేక పోతున్నానన్న అంశమే ఆ లేఖలోని సారాంశం!

"నీ మూలంగా అల్లరిపాలయిన నా కూతురి జీవితం పంచుకుంటావా! లేక నీ డిగ్రీ నీ చేతికి రాకుండా చెయ్యమంటావా! తేల్చుకో" ఖంగుమంది వేణుగోపాల్‌గారి గొంతు. చదువుమీద ధ్యాస తప్ప నిజానికి కష్టంవస్తే చెప్పుకునే స్నేహితుడు లేడన్న బాధ మొదటిసారిగా తెలియవచ్చింది రఘుకు. ప్రొఫెసర్ వేణుగోపాల్‌గారి గొంతు చెవుల్లో రింగ్ మంటుండగా ఇంటికి చేరి తల్లిని కరిచిపెట్టుకుని బావురుమన్నాడు. జగన్నాధం మాస్టారి ఆశాసౌధం కదిలిన రోజు ఆయన రోహిణిని చూసిన రోజు. ఆకారం మాత్రమే కాదు, నడక, ఆమె మాటతీరు అన్నీ వికృతంగా అన్పించాయి. నెల తిరిగే సరికి రఘు, రోహిణి భర్త అయ్యాడు. ప్రాణప్రదమయిన డిగ్రీ, తల్లిదండ్రులు తెర మరుగున పడ్డారు. రఘు రోహిణి కోరికల సెగలలో బూడిద కావాల్సి వచ్చింది.

ఎవరి నిమిత్తం లేకుండా కాలచక్రం సాగింది. చూస్తూ ఊరుకోవడం మినహా ఏమీ చేయలేని జగన్నాధం దంపతులు, ఇద్దరు పసి కందులకు మామ్మ, తాతలు కాగలిగారు. మళ్ళీ విధి వారి జీవితంతో ఆడుకోజూచింది. అనుకోని విధంగా యాక్సిడెంట్‌లో కాలుచెయ్యి కోల్పోయిన రఘుని చూసి బావురన్నారు వారు. కళ్ళకెదురుగా కన్న కొడుకు కుప్పకూలగా, అవ్వ దశకు చేరిన ఇల్లాలు, కొరకరాని కొయ్య కోడలు, పసి పిల్లలు, మీద పడుతున్న వృద్ధాప్యం జగన్నాధం గారి వయస్సుని అధికం చేశాయి. తప్పనిసరి పరిస్థితిలో నాలుగిండ్లలో ట్యూషన్స్ చెప్పుకొని రోజులు వెళ్ళదీస్తున్నారు.

"పోనీలెండి మాస్టారూ ఆపాఠం రేపు నేర్చుకుందాం" చిన్నారి కార్తీక్ సానుభూతి ఉండబట్టనీయలేదు. భోరు విలపిస్తున్న అంతరాత్మని ఉగ్గబట్టి "రేపు చెబుతాను బాబూ" అంటూ లేవబోతున్న మాస్టారిని తూలకుండా పట్టుకుని గేటుదాకా తీసుకు వచ్చాడు కార్తీక్.

"అదిగో నాన్నగారు వస్తున్నారు" ఎన్నో రోజుల తరువాత తండ్రి ఇంటికి త్వరగా రావడంతో కేరింతలు కొడుతూ తండ్రికి ఎదురెళ్ళాడు కార్తీక్. కారును షెడ్‌లో పార్క్ చేసి వచ్చాడు డా. హరీష్. జగన్నాధరావుగారు అతణ్ని చూస్తూనే ఎలక్ట్రిక్ షాక్ కొట్టినట్టు నిల్చుండి పోయారు. 'మాస్టారూ' భవంతి దద్దరిల్లేలా ఆనందరితో వెర్రికేక పెట్టాడు హరీష్.

"వెధవ కళ్ళజోడు సరిగ్గా కనబడి చావదు" నసుక్కుంటూ తత్తరపాటుగా జోడు సవరించుకుని, తేరిపార జూశారు

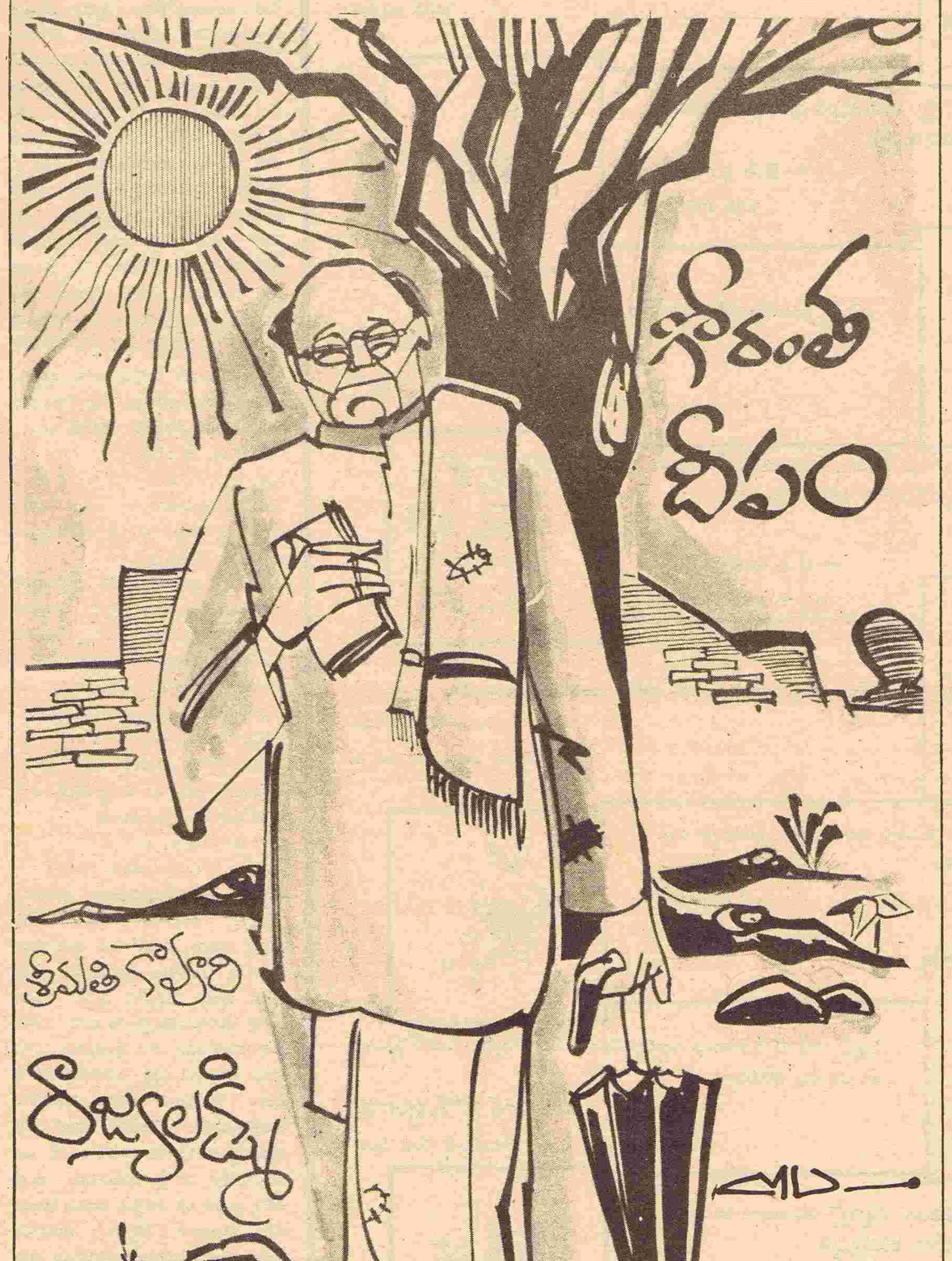

జగన్నాధంగారు. "బాబూ హరీష్" ఆశ్చర్యంతో కూడిన ఆనందంలో కేక ఆయన గొంతునుండి వెలువడింది.

"బాబూ హరీష్ ఎంతవాడివయ్యావు" కౌగిలి వీడిపోతుందేమోనన్న భయంతో పసిబిడ్డలా కరుచుకు పోయిన ప్రియశిష్యుణ్ణి చూశారాయన. "మాస్టారూ మీరు మీరు ఎంతగా మారిపోయారు. మాస్టారూ ఎక్కడున్నారు? ఏం చేస్తున్నారు? అంతా బాగున్నారా. అమ్మగారు ఎట్లా వున్నారు? రఘు ఎక్కడున్నాడు?" ఆ ప్రశ్నలు సమాధానాల కోసం కాకపోయినా హృదయం పొందుతున్న ఆనందానుభూతి అతన్ని నిలువనీయడం లేదు.

ఉన్నట్టుండి గుర్తొచ్చిన వాడిలాగా చుట్టూ పరికించి చూశాడు. నౌకర్లు, కార్తీక్ అందరూ తమనే వింతగా చూడడంతో పూర్తిగా ఈలోకంలోకి వచ్చి పడ్డాడు. జగన్నాధంగార్ని చేయి పట్టుకుని నడిపించుకు వచ్చి హాల్లో సోఫాలో కూర్చోపెట్టాడు హరీష్. అప్పుడుగాని జగన్నాధంగారికి నోరు విప్పే అవకాశం లభించలేదు. "ఎన్ని సంవత్సరాలైంది మాస్టారూ మిమ్మల్ని చూసి. మీ కోసం ఎంతగానో వెదికాను. ఇన్నాళ్ళకు, ఇప్పటికి మీరు కనిపించడం కలకాదు కదా అనిపిస్తోంది" అన్నాడు హరీష్.

"కార్తీక్‌కి ట్యూషన్ చెప్పడానికి రోజూ వస్తూనే వున్నానుగా నాయనా", కాని ఈ ఇంటి యజమాని ఎవరో తెలియదనుకున్నాను కాని నువ్వనుకోలేదు. ఎంత ప్రయోజకుడివైనావు హరీష్" తృప్తినిండిన అతని హృదయం వర్షించింది.

"నేనింతవాణ్ణి కావడానికి కారణమైన మీరు నా ఆరాధ్యదైవం మాస్టారూ! ఆ రోజుల్లో గాలికీ ధూళికీ తిరుగుతూ, తల్లిదండ్రుల అలక్ష్యానికి గురైన నన్ను వారాలిచ్చి పోషించడమేగాక, చదువుపట్ల ఆసక్తిని కలిగించి నా చదువుకు అన్ని విధాలా సహాయపడ్డారు. మీ సహాయం మీ స్ఫూర్తి నాలో పట్టుదల కలిగించాయి. ప్రభుత్వం తరపున స్కాలర్‌షిప్‌తో లండన్ వెళ్ళి ఎం.ఎస్ పూర్తి చేసుకుని వచ్చాను. ఇండియాకు వచ్చాక మీ జాడ తెలియక ఎంతగానో వెదికాను. మీరు ఆ ఊరు వదలి వెళ్ళిపోయారనీ, రఘుకు ఏక్సిడెంట్ అయిందని మాత్రమే తెలిసింది" గుక్క తిప్పుకోకుండా పట్టలేని ఆనందంతో ఇన్ని సంవత్సరాల తన పురోగతిని ప్రాణప్రదమయిన గురువుగారికి విన్నవించాలన్న తపన హరీష్‌లో కనిపించింది.

"రండి మాస్టారూ... ఇల్లు చూద్దురు గాని" లోపలికి దారి తీశాడు. మహారాజసౌధంలా వున్న ఇల్లంతా కలియదిప్పి చూపించాడు. ఇల్లంతా పొందిగ్గా సర్దబడి వుంది. ఆ అలంకరణ తీరులో ఆ ఇంటి మనుషుల డిసిప్లిన్ ద్యోతకమవుతోంది. చివరిగా మేడ మీద ఒక పాలరాతి గదిముందు నిలబడి "రండి... మీకొరకు నిర్మించబడ్డ గది ఇది".. అన్నాడు హరీష్. వింత ప్రపంచంలోకి అడుగిడిన అనుభూతి కలిగింది జగన్నాధంగారిలో. విశాలమైన అతి పెద్ద గది, అద్భుతమైన పాలరాతి కట్టడం. ఒక రాక్ నిండా ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలు, ప్రక్కనే డబుల్‌కాట్ మంచం, టేబుల్ లాంప్, అటాచ్‌డ్ బాత్రూమ్. తలుపు తెరిస్తే చాలు అహ్లాదాన్నిచ్చే లాన్, చుట్టూ పూల మొక్కలు, మనోహరంగా మనసుని రంజింపజేస్తున్న సువాసనలు. జగన్నాధంగారు ఆదో లోకంలో వున్నట్టుగా అనుభూతి చెందారు.

"భవంతి గేటు దగ్గర మీ పేరు వుంది మాస్టారూ! ఇదే కాదు, నా క్లినిక్, అనాధ శరణాలయం అన్నీ మీ పేరుమీదే నిర్మించబడ్డాయి" తన కృతజ్ఞత నిరూపించుకున్నానన్న తృప్తి హరీష్ మాటల్లో....

తను కించిత్ సహాయపడినందుకు తనకి ఇంతటి గౌరవమా, ఇంతటి గుర్తింపా? జగన్నాధం గారిలో ఆనందం స్థానే ఆత్మన్యూనత ప్రారంభమైంది.

"వస్తాను బాబూ హరీష్, నీవు ఇంత గొప్పవాడివైనందుకు చాలా సంతోషం నాయనా! వస్తాను! ఇంటి దగ్గర పసివాళ్ళు ఎదురు చూస్తుంటారు" అంటూ కదిలిన జగన్నాధంగారిని ప్రేమ బంధించింది. కాళ్ళు పట్టుకుని అభ్యర్థనగా చూస్తున్న హరీష్ "వద్దు మాస్టారూ, మీరు ఇహ ఎక్కడికీ వెళ్ళొద్దు! మీకా అవసరం లేకుండా అందరినీ ఇక్కడికే రప్పిస్తాను. నేను మీకు రఘుపతిలా కన్నకొడుకుని కాదనుకుంటే మీ ఇష్టం..." చిన్న బుచ్చుకున్న మొహంతో అన్నాడు.

ఇంతటి ప్రేమని ఆ ముసలి హృదయం కాదననేక పోతోంది. కాని, ఆయన భయమల్లా ఒక్కటే "మరి... నీ భార్య ఏమంటుందో" కోడలి ప్రవర్తన గుర్తు రాగా నసిగారు జగన్నాధంగారు.

"వారి మాటకు ఈ ఇంట్లో ఎవ్వరూ ఎదురు చెప్పరు. వారు మీ మాటకు ఎదురు చెప్పరు. మీరు ఎక్కడికీ వెళ్ళొద్దు. ఇది మీ ఇల్లు. మేము మీ బిడ్డలం" నిండుగా కొంగు కప్పుకుని సాక్షాత్తూ లక్ష్మీదేవిలా వినయంగా నిలబడి చెబుతున్న హరీష్ భార్య డా. సారిక కూడా ఆయనకు పాదాభివందనం చేసింది. డా. హరీష్ దంపతులను అక్కున చేర్చుకుని తృప్తిగా కళ్ళుమూసుకుంటూ మనసులో గోరంతదీపం కొండంత వెలుగునిస్తుంది. అంత్య దశలో కొండంత అండగా నిలబడ్డ తన పెంపుడు బిడ్డే తనకు ఆసరా అయ్యాడు అనుకున్నారు జగన్నాధం మాస్టారు.